

Ifølge det nationale kompromis var det partiernes ønske, at det skulle danne udgangspunkt for en ny diskussion i befolkningen om en mere fremadrettet europapolitik, og dette skulle jo ses i modsætning til det spor, som befolkningen den 2. juni 1992 tog afstand fra.

Også siden folkeafstemningen om Amsterdamtraktaten er der sket et skred, for dengang hed det, at de fire undtagelser stod fast »før, under og efter regeringskonferencen«, men »efter« har vi hele tiden vidst var et elastisk begreb, og elastik skal man som bekendt ikke købe i metermål af hvem som helst.

Derfor melder der sig nu et mere og mere presserende spørgsmål: Er »efter« slut? Har regeringen planer om at udskrive en folkeafstemning om de danske undtagelser? Vil det ske før eller efter valget til Europa-Parlamentet til sommer f.eks.?

Hvis statsministeren stik imod alle de hidtidige løfter, f.eks. løfterne fra valgkampen, udskriver en sådan afstemning, vil vi i SF give ham kamp til strejen.

I SF har vi hele vejen modsat os projektet om en fælles mønt, for vi ønsker ikke at deponere Danmarks økonomiske politik i et projekt, der er grundlæggende udemokratisk, og som stiller økonomiske krav til medlemsstaterne, som medfører en asocial politik.

I de europæiske lande, der har været underlagt ØMU-kriterierne, og som ikke har haft en positiv økonomisk udvikling som f.eks. Danmark, har konvergenskravene medført en øget ledighed. Og i en række af de nye ansøgerlande har forsøgene på at tilnærme sig de økonomiske spilleregler i markedet og i Unionen medført en social udstødning og fattigdomsudvikling, der har været ganske uoverskuelig for de nye demokratier.

Vi forstår ikke argumentet om, at Danmark skal søge indflydelse ved at sidde med ved bordet i Centralbanken, for Centralbanken er en uafhængig og udemokratisk konstruktion, der skal prioritere prisstabilitet forud for alt andet. Og de enkelte direktører i bankens ledelse skal forholde sig til, hvorvidt banken opfylder dette krav; de skal ikke forholde sig til kravenes saglighed i forhold til enkelte medlemsstaters eventuelle problemer som følge af den fastlagte politik.

Og en dansk bankdirektør i bankens direktion vil ikke betyde øget dansk indflydelse på politikken, for det eventuelle danske medlem af direktionen skal lægge sine nationale og politi-

ske bekymringer i garderoben, før hun træder ind i direktionslokalet; alt andet vil være i modstrid med den opgave, hun har fået. Og hidtil er de forsøg på politisk påvirkning af f.eks. bankens rentepolitik, der har været, blevet mødt med en blank afvisning.

Her kunne jeg egentlig godt tænke mig at høre økonomiministerens syn på bankens politik, for hun efterlyser Danmarks muligheder for indflydelse. Men mener økonomiministeren ligesom SF, at renten skal styres af politikere?

Tilslutningen til ØMU bliver forsøgt fremhævet som en teknisk detalje, der bare vil lette erhvervslivets handel hen over grænserne, og det kaldes en forenkling uden den større politiske betydning. Men ØMU'en er i høj grad et politisk projekt og et politisk spørgsmål; det drejer sig ikke bare om teknik; det drejer sig om en langtrækkende beslutning i mere end én betydning. For ØMU'en er jo ikke bare et projekt, der handler om her og nu; ØMU'en fastlåser den danske valuta og binder Danmarks økonomiske politik til et projekt, der rækker langt ud over vores egen tid. Det er vores børns og børnebørns muligheder for at føre en selvstændig politik – og vel at mærke uden garanti for, at vi er økonomisk bedre stillede af den grund.

Et hovedargument for SF har været, at det samlede projekt, som ØMU'ens tredje fase er en del af, er en stadig tættere union. For følgerne af den fælles mønt er jo ikke bare en fælles valutapolitik; skatter og afgifter, arbejdsmarkeds politik og offentlige udgifter vil også blive inddraget. Det drejer sig om, at hele den offentlige sektors finansiering og funktion, med andre ord hele den økonomiske politik, gradvis gøres til et unionsanliggende.

»Forskellen er ens«, er der nogle, der siger: Om Danmark vælger at følge Bundesbank eller Bundesbank i form af den fælleseuropæiske bank tager beslutningerne, kommer vel ud på ét. Men det er vi ikke enige i, for der er for os en verden til forskel på, om man selv har mulighed for at træffe en beslutning.

Alle beslutninger har konsekvenser, og i særlige tilfælde kan konsekvenserne være af en sådan art, at beslutningen næsten giver sig selv, men man har muligheden, og man vælger selv. Og der er forskel på at have muligheden for at tage en beslutning på grundlag af en vurdering af konsekvenserne og så slet ikke at have muligheden, og vi vil til enhver tid foretrække det første.